

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-118

09.02.2018

Голові Служби безпеки України

ГРИЦАКУ В.С.

Шановний Василю Сергійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Соболева С. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 9 лютого 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 8 арк. у 1 прим.
матеріали на 21 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

**НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
СОБОЛЄВ СЕРГІЙ ВЛАДИСЛАВОВИЧ**

01008, м. Київ, вул. Грушевського, б.5, Верховна Рада України, e-mail: Soboliev.Serhii@rada.gov.ua

“08” лютого 2018 р.
№ 1144

**Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.**

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

**Генеральному прокурору
України
Луценку Ю.В.**

01011, м. Київ-11, вул. Різницька, 13/15

**Голові Служби Безпеки України
Грицаку В.С.**

01601 м. Київ 1, вул. Малопідвальна, 16

**Директору Національного
Антикорупційного бюро
України
Ситнику А.С.**

03035, м. Київ, вул. Василя Сурикова, 3

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Про притягнення до відповідальності осіб, що вчинили диверсію проти
Збройних Сил України та вивели з ладу близька 20 одиниць бронетанкової
техніки*

Факт вчинення диверсії проти обороноздатності нашої держави, за наслідками якої виведено з ладу близько 20 двигунів танків, які перебували на озброєнні Збройних Сил України, потребує термінового втручання керівництва держави та правоохоронних органів України.

У публічному доступі на сайті Єдиного державного реєстру судових рішень заявила Ухвала Шевченківського районного суду м.Києва від 10.01.2018 року (справа №761/172/18) щодо тимчасового доступу до речей і документів в рамках розслідування кримінального провадження, внесеного до ЄРДР за № _____ від 21.07.2017 р., розслідування якого здійснює Головне слідче управління СБ України.

Обставини викладені у тексті вказаного судового рішення вказують на безпрецедентний факт знищення бронетанкової техніки Збройних Сил України, до якого причетні службові особи Міністерства оборони України, які діяли з відома та за попередньою змовою з представниками спеціальних і розвідувальних органів Російської Федерації та суб'єктами господарювання. Зокрема зазначено наступне:

«... службові особи Міністерства оборони України, діючи з відома та за попередньою змовою з представниками спеціальних і розвідувальних органів Російської Федерації та суб'єктами господарювання, починаючи з 2016 року вчиняють дії на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності та державній безпеці України шляхом закупівлі для потреб Збройних сил України (надалі за текстом - ЗС України) моторної олиї для танкових двигунів з моторно-експлуатаційними властивостями неналежної якості, використання якої може призвести до виходу з ладу бронетехніки та нанести шкоду обороноздатності безпеці держави.

Зазначені дії супроводжуються наданням представниками суб'єктів господарської діяльності протягом 2016-2017 років службовим особам Міністерства оборони України та ЗС України неправомірної вигоди у великих розмірах за надання з використанням службового становища переваг при проведенні державних закупівель, обрання їх переможцями та укладення з ними договорів на постачання/закупівлю товарів, та відповідно одержанням службовими особами МО України та ЗС України при проведенні вказаних закупівель за вчинення вказаних дій неправомірної вигоди у великих розмірах.»

Також, у тексті судового рішення зазначено наступне:

«Відповідно до листа ДКР СБ України № 2/4/4-26530нт від 06.10.2017 у зв'язку з використанням вказаної оливи, виробництва ТОВ «РУ НВП Агрінол» вийшло з ладу понад 20 танкових двигунів.

У судовому рішенні фактично описуються два епізоди, пов'язані з постачанням моторної оливи невідповідної якості збройним силам України, що призвели до виходу з ладу бронетанкової техніки.

Перший епізод.

Міністерством оборони України закупило для потреб ЗС України оливу моторну для бронетанкової техніки Азмол Гарант М-4042 ВТ (договори від 22.12.2016 року № 286/1/16/39 та 286/1/16/40, та додаткові угоди до них). Загальна кількість придбаної моторної оливи: 350 тон.

Постачальник моторної оливи: ТОВ «Торговий дім Агрінол» (Запорізька обл., м. Бердянськ, Мелітопольське шосе, 84/1, код ЄДРПОУ № 32365436, далі - ТОВ «ТД Агрінол»).

Виробник моторної оливи: ТОВ «Російсько-українське спільне науково-

виробниче підприємство Агрінол» (Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Будівельників, 3-А, код ЄДРПОУ 32365441, далі - ТОВ «РУ НВП Агрінол»).

Орієнтовна сума, перерахована Міністерством оборони України за оливу: 21,6 млн. грн.

При цьому, у судовому рішенні зазначається, що за результатами випробувань поставлена олива - **не відповідає вимогам нормативного документу за показником «Індекс задиру», що під час експлуатації двигунів призводить до утворення золи, нагару та як результат виходу їх з ладу** (протокол випробувального центру ДП «НДІНП «МАСМА») від 09.06.2017 № 183/П-17).

Другий епізод.

Міністерством оборони України закупило для потреб ЗС України оливу моторну М-16ИХП-3 (договори № 286/1/17/30 від 10.07.2017 на суму 10 888 473,00 грн. та № 286/1/17/31 від 10.07.2017 на суму 13 610 592,00 грн.)

Загальна кількість придбаної моторної оливи: 360 тон.

Постачальник моторної оливи: ТОВ «Регіон-Оіл» (Запорізька обл., Приморський район, с. Борисівка, вул. Нестора Махно, 3, код ЄДРПОУ 37291055).

Виробник моторної оливи ТОВ «Російсько-українське спільне науково-виробниче підприємство Агрінол» (Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Будівельників, 3-А, код ЄДРПОУ 32365441, далі - ТОВ «РУ НВП Агрінол»).

Орієнтовна сума, перерахована Міністерством оборони України за оливу: 24,5 млн. грн.

Виходячи з тексту судового рішення відповідна олива (360 тон), ще до результатів будь-яких тендерів з грудня 2016 року вже знаходилась на зберіганні у військових частинах ЗС України: А2791, А3476, А1361, А2110. Поставлена на зберігання вона була ТОВ «ТД Агрінол». Згодом, у 2017 році Міністерство оборони проводить тендер, за результатами якого визначає переможцем ТОВ «Регіон-Оіл» щодо постачання моторної олії. ТОВ «Регіон-Оіл» документально оформлює продаж моторної олії, раніше вже відвантаженої ТОВ «ТД Агрінол» та передає їх у користування військовим частинам ЗС України: А2791, А3476, А1361, А2110.

У рішенні суду також зазначається про те, що фінансово-господарська діяльність ТОВ «Регіон-Оіл» координується та контролюється посадовими особами ТОВ «РУ НВП Агрінол».

Також, у тексті ухвали суду зазначається, про те, що 30.08.2017 у ході проведення огляду місця події виявлено та вилучено неправомірну вигоду - грошові кошти на загальну суму **1 499 950,00 грн.**, які представник ТОВ «РУ НВП Агрінол» гр. України передав начальнику служби пального та палих матеріалів Тилу Командування Сухопутних військ ЗС України, як винагороду йому та іншим службовим особам МО України за надання незаконних переваг під час здійснення МО України закупівель оливи моторної, за результатами яких були укладені зазначені вище договори.

Згідно пояснювальних написів, що були вилучені під час огляду місця події разом з вказаною готівкою, частина вилучених грошових коштів у сумі **1 469 944,00 грн.** відповідає **6%** від загальної суми грошових коштів,

перерахованих з рахунку Міністерства оборони України на рахунок ТОВ «Реґіон-Оіл».

За наслідками дій, які викладені у двох вищезазначених епізодах, відповідно до інформації, зазначеної в ухвалі суду – **у зв'язку з використанням моторної оливи, виробництва ТОВ «РУ НВП Аґрінол», було виведено з ладу близька 20 танкових двигунів.**

Крім того, аналізуючи суми, сплачені Міністерством оборони України за відповідну оливу, можна стверджувати про можливе нанесення збитків державі на суму близька 46,1 млн. грн. у зв'язку із закупівлею неякісної оливи.

При цьому, зазначена сума дорівнює лише вартості закупленої оливи та не включає збитки, нанесені державі, у зв'язку із виведенням з ладу близька 20 танкових двигунів, яку треба окремо визначити із залученням експертів.

Окремої уваги потребує необхідність з'ясування можливої причетності до вищезазначених подій народного депутата України Пономарьова О.С. та працівників його депутатських приймальень.

Адже, по-перше, юридична адреса ТОВ «ТД Аґрінол» (Запорізька обл., м. Бердянськ, Мелітопольське шосе, 84/1, код ЄДРПОУ № 32365436), яке виступило постачальником моторної оливи Міністерству оборони України збігається з офіційною адресою громадської приймальні народного депутата України Пономарьова О.С., зазначеної на сайті Верховної Ради України (<http://itd.rada.gov.ua/mps/info/page/15760>).

По-друге, відповідно до наданої мені інформації, яка потребує перевірки з Вашого боку, саме Пономарьов О.С. через афілійованих та наближених до нього осіб, фактично координує та сприяє діяльності ТОВ «ТД «Аґрінол», будучи її колишнім співвласником.

Додаткову увагу необхідно також звернути на факт пожежі, що сталась 24.01.2018 року на складі паливно-мастильних матеріалів компанії «Аґрінол» у м.Словянськ, під час якої у вогні була знищена продукція цієї компанії.

З приводу вказаної пожежі вийшли чисельні публікації, сюжети на телебаченні, а Міністерство з надзвичайних ситуацій навіть виклало відео пожежі та її ліквідації в мережу інтернет: сюжет під назвою «Рятувальники ліквідовують пожежу на складі паливно-мастильних матеріалів» (посилання: <https://youtu.be/uawaK8gamp4>). Під час перегляду сюжету, можна побачити, як рятувальники намагаються врятувати бочки на яких зазначена назва торгової марки «Agrinol».

За наявною у мене інформацією, яка потребує перевірки з Вашого боку, вказана пожежа могла бути навмисно організована з метою знищення частини доказів, а саме, залишків неякісної оливи, яка постачалась Міністерству оборони України.

Аналізуючи Ухвалу Шевченківського районного суду м.Києва від 10.01.2018 року (справа №761/172/18) можна дійти висновку, що факт невідповідної якості моторної оливи підтверджується відповідними випробуваннями. Так в ухвалі суду зазначено:

«За результатами випробувань (протокол випробувального центру ДП «НДІННП «МАСМА») від 09.06.2017 № 183/П-17 зразку оливи моторної Азмол Гарант М-4042ВТ (ТУ У23.2-00152365-229:2006), що була поставлена за вказаними вище договорами, встановлено, що вона не відповідає вимогам нормативного документу за показником «Індекс задиру», що під час експлуатації двигунів призводить до утворення золи, нагару та як результат виходу їх з ладу.»

Тобто, центр ДП «НДІННП «МАСМА» офіційно підтвердив невідповідність якості зазначеної моторної оливи.

При цьому, мною було отримано протоколи засідання комісій іншої організації, яка також вивчала проблематику виходу з ладу відповідних танкових двигунів та прийшла до зовсім протилежних висновків.

Так, у висновках комісії ДП «ХКБД» зокрема зазначено:

«5.1 Рассмотрев результаты физико-химического и спектрального анализов, сопоставив их с результатами оценки технического состояния двигателя после его частичной разборки, можно сделать однозначный вывод, что причиной выхода из строя двигателя 5 ТДФМА №Ж07ЕТ8041 является попадание в двигатель неочищенного воздуха (вместе с пылью).

5.2 Замечаний к качеству масла по результатам анализов нет.»

Крім того, у моє розпорядження потрапив документ, що містить особливу думку начальника сектору відділу «36» ДП «ХКБД» Кузьминского В.А, яка полягає у тому, що зафіксовано значний пиловий знос деталей двигуна, який стався через порушення вимог щодо експлуатації у частині умов технічного обслуговування елементів системи повітряочистки та правил їх експлуатації.

З цього приводу також потребує окремого аналізу лист Військової частини №0105 Міністерства оборони України від 22.01.2018 №116/10/2/39, у якому також зазначається про належну якість моторної оливи.

Таким чином, наразі є декілька протилежних позицій щодо причин виведення з ладу танкових двигунів. За результатами аналізу якості оливи та аналізу причин виведення з ладу танкових двигунів, зроблених різними установами та експертами, вони прийшли до протилежних висновків.

В окремих протоколах зазначається, що проблема виникла через невідповідну якість моторної оливи, а в інших, що до якості оливи претензій не має і причиною виводу з ладу двигунів є потрапляння до них повітря з пилом.

При цьому факт виведення з ладу 20 танкових двигунів залишається фактом. Державі нанесено колосальні збитки але жодна особа за це наразі не покарана. А тому, у терміновому порядку необхідно вжити комплекс заходів для остаточного встановлення винних осіб та прийти до конкретних висновків щодо того, хто саме повинен понести покарання: постачальники, які поставили неякісну моторну оливу, що вивела з ладу двигуни, або працівники Міністерства оборони України, які порушили правила експлуатації 20 танкових двигунів та допустили проникнення до них повітря разом із пилом.

Окремо треба поставити питання щодо осіб, які давали свої висновки щодо причин виведення з ладу танкових двигунів. Адже, вочевидь, що одна з позицій щодо причин виведення з ладу танкових двигунів є хибною.

А тому, необхідно з'ясувати, хто саме вніс до протоколів неправдиву інформацію та з якою метою. Представники ДП «НДІННП «МАСМА» або ДП «ХКБД».

Установа та особи винні у наданні недостовірної інформації повинні понести за це відповідальність.

Окремої уваги також потребують дії начальника Центрального бронетанкового управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України генерал-майора Мельника Ю.М., який своїм листом вимагав припинити проведення випробування танкових двигунів, які вийшли з ладу (копія – додається).

Враховуючи вищезазначене, керуючись ст. 15, ч. 5 ст. 17 Закону України «Про статус народного депутата України», Кримінальним процесуальним кодексом України, прошу:

1) У межах повноважень Кабінету Міністрів України:

- створити комісію та здійснити комплексну перевірку обставин вчиненої диверсії та виведення з ладу близька 20 одиниць бронетанкової техніки Збройних Сил України. Замовити проведення незалежних експертиз причин виведення з ладу не лише одного, а всіх 20 танкових двигунів, а також, якості відповідної моторної оливи;

- оцінити розмір можливих збитків, нанесених державі, у зв'язку з виведенням з ладу танкових двигунів та закупівлі відповідної моторної оливи;

- з'ясувати що саме стало причиною виведення з ладу двигунів – неякісна моторна олива, або порушення правил та умов експлуатації або зберігання бронетанкової техніки. Встановити осіб, причетних до цього;

- проаналізувати протоколи випробувань складені представниками ДП «НДІННП «МАСМА» та ДП «ХКБД», та інших установ, визначити, яка саме з цих установ внесла до протоколів неправдиву інформацію, та притягнути винних осіб до відповідальності;

2) У межах повноважень Генеральної прокуратури України та Служби Безпеки України:

- взяти на контроль Генерального прокурора України та голови Служби Безпеки України хід розслідування кримінального провадження, внесеного до ЄРДР за №

- не допустити можливого протиправного тиску та розправи над слідчими СБУ та прокурорами, які викрили вказане правопорушення та здійснювали відповідне розслідування;

- в рамках проведення розслідування дослідити обставини пожежі, що сталась 24.01.2018 року на складі паливно-мастильних матеріалів компанії «Агрінол» у м.Слов'янськ, на предмет можливого штучного знищення частини доказів, а саме, залишків неякісної оливи, яка постачалась Міністерству оборони України;

- забезпечити проведення додаткових експертиз відповідності вимогам стандартів якості моторної оливи, поставленої ТОВ «Торговий дім Агрінол» та ТОВ «Реґіон-Оіл» Міністерству оборони України, а також окремих експертиз

кожного з 20 виведених з ладу танкових двигунів, з метою з'ясування дійсних причин їх виведення з ладу;

- дослідити можливу причетність народного депутата України Пономарева О.С. та афілійованих або наближених до нього осіб до діяльності ТОВ «ТД Агрінол», у питаннях можливого постачання неякісної моторної оливи Міністерству оборони України;

- дослідити можливу причетність працівників Міністерства оборони України та Збройних Сил України до порушень умов експлуатації танкових двигунів та допущення потрапляння до них повітря з пилом, що могло призвести до виведення їх з ладу;

- проаналізувати протоколи випробувань, складені представниками ДП «НДІНП «МАСМА» та ДП «ХКБД», а також іншими установами, та визначити, яка саме з цих установ внесла до протоколів неправдиву інформацію, та притягнути винних осіб до відповідальності;

- дати оцінку діям начальника Центрального бронетанкового управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України генерал-майора Мельника Ю.М., який у своєму листі вимагав припинити проведення випробування танкових двигунів;

- з'ясувати причини та обставини викладення у публічний доступ Ухвали Шевченківського районного суду м.Києва від 10.01.2018 року (справа №761/172/18) щодо тимчасового доступу до речей і документів в рамках розслідування кримінального провадження, внесеного до ЄРДР за № від 21.07.2017 р. Адже, оприлюднення цього судового рішення може завадити оперативній діяльності та діяльності слідчих. За наслідками його оприлюднення потенційні підозрювані особи отримали інформацію про суть кримінального провадження, окремі дії слідчих, результати експертиз, і т. і, що наразі може дозволити їм вчинити ряд дій, спрямованих на знищення доказової бази і т.п.;

3) У межах повноважень Національного антикорупційного бюро України – за фактами, викладеними у цьому зверненні, що підпадають під підслідність НАБУ (зокрема щодо можливої протиправної діяльності окремих посадових осіб Міністерства оборони України, народних депутатів України, та нанесення шкоди державі в особливо великих розмірах) розпочати окреме кримінальне провадження, шляхом внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань;

4) У межах повноважень всіх адресатів: перевірити дотримання законності під час проведення у 2016-2017 роках Міністерством оборони України тендерів щодо закупівлі моторної оливи, за результатами яких переможцями було визначено ТОВ «ТД Агрінол» та ТОВ ТОВ «Region-Oil».

Відповіді на цей депутатський запит прошу надіслати за адресою: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 6.5, Верховна Рада України, народному депутату України Соболєву С.В.

Додатки:

- 1) Копія Ухвали Шевченківського районного суду м. Києва від 10.01.2018 року (справа №761/172/18);
- 2) Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо ТОВ «ТД Агрінол»;
- 3) Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо ТОВ «НВП Агрінол»;
- 4) Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо ТОВ «Регіон-Оіл»;
- 5) Адреси громадських приймальень народного депутата України Пономарьова О.С., розміщені на сайті Верховної Ради України (посилання: <http://itd.rada.gov.ua/mps/info/page/15760>);
- 6) Копія листа Військової частини №0105 Міністерства оборони України від 22.01.2018 №116/10/2/39;
- 7) Копія Протоколу №26 пр від 04.10.2017 року, затвердженого в.о. генерального конструктора-директора ДП «ХКБД»;
- 8) Копія листа начальника Центрального бронетанкового управління Збройних Сил України Озброєння Збройних Сил України генерал-майора Мельника Ю.М.;
- 9) Особлива думка начальника сектору відділу «36» ДП «ХКБД»;
- 10) Висновки комісії ДП «ХКБД».

**З повагою,
народний депутат України**

